

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/441/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2614207496
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2016:2614207496.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, samosudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o maloletého M. E., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, dieťa rodičov U. E., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom U., Y. č. XXXX/XX. a R. E., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom M., X. ul. č. XXXX/XXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Súd zvyšuje výživné otca pre maloletého M. E., nar. XX.X.XXXX zo sumy 90 Eur mesačne na sumu 150 Eur mesačne počnúc 01.09.2014, ktoré výživné bude zasielať k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Zročné výživné za obdobie od 01.09.2014 do 29.02.2016 vo výške 1.080 Eur je otec povinný uhradiť k rukám matky, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vo zvyšku súd návrh matky zamietla.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Senica č. k. 9P/98/2011- 43 zo dňa 30.11.2011 v časti výroku o výživnom pre maloletého M..

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom podaným Okresnému súdu Senica dňa 22.08.2014 sa matka maloletého dieťaťa domáhala zvýšenia výživného pre maloletého M. zo sumy 90 Eur mesačne na sumu 200 Eur mesačne, počnúc od 01.09.2014. Poukázala na skutočnosť, že sa pomery od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti k maloletému zmenili, keďže maloletý je od 01.09.2014 študentom F. (v čase pôvodného určenia výživného navštevoval Základnú školu v M.). Uviedla, že zvýšené výdavky jej vznikajú v súvislosti so školskou činnosťou (cestovné, internát, školské potreby), ako aj so starostlivosťou o šatstvo maloletého dieťaťa. Matka ďalej uviedla, že od posledného rozhodnutia o výživnom sa podstatne zmenil aj príjem otca maloletého, keďže má trvalý pracovný pomer v U..

Okresný súd Senica preniesol príslušnosť na Okresný súd Malacky a to uznesením č. k. 8P/57/2014 zo dňa 12.09.2014.

Otec s návrhom matky na zvýšenie výživného nesúhlasil. Uviedol, že kúpa školských potrieb bola len jednorazovou nákladovou položkou. Počas letných prázdnin žil maloletý M. u svojho otca, pričom chodil na brigády, aby si kúpil nové oblečenie. Ohľadom cestovného uviedol, že položka na dopravu odpadla, pretože študenti môžu cestovať zadarmo. V neposlednom rade uviedol, že od 07.08.2014 doteraz je

evidovaný na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny ako nezamestnaný, bez akéhokoľvek príjmu, pričom vyživovaciu povinnosť si riadne plní, okrem mesiacov apríl - september 2015, pretože bol v tom období nezamestnaný. Navrhol, aby súd návrh na zvýšenie výživného voči maloletému Kristiánovi v celom rozsahu zamietol. Poukázal na skutočnosť, že v jeho domácnosti žije aj v súčasnosti plnoletá R., ktorá nastúpila na vysokú školu, i keď v súčasnosti na pôvodnú školu nechodí, od septembra 2016 je však prijatá na ďalšiu vysokú školu.

Zástupca kolízneho opatrovníka navrhol súdu zvýšiť výživné pre maloleté dieťa na sumu 150 Eur. Uviedol, že treba brať do úvahy v prvom rade potreby maloletého dieťaťa, ale aj možnosti a schopnosti otca, pričom má za to, že otec má možnosť nájsť si adekvátne zamestnanie, keďže žije v západoslovenskom kraji.

Súd vykonal dokazovanie vypočutím prítomných účastníkov, potvrdeniami o príjme oboch rodičov a partnera matky, rozpisom výdavkov na maloleté dieťa, potvrdením o návšteve školy maloletého, správou spoločnosti E. F., s.r.o., správou Okresného úradu Senica, správou Daňového úradu Trnava, rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 9P 98/2011- 43 zo dňa 30.11.2011, obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 8P/441/2014, ako aj obsahom ostatného spisového materiálu a zistil, že manželstvo rodičov maloletého bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 9P/98/2011 - 43 zo dňa 30.11.2011, ktorým bola zároveň schválená rodičovská dohoda k maloletému M., nar. XX.XX.XXXX . a toho času plnoletej R., nar. XX.XX.XXXX; maloletý M. a toho času plnoletá R. boli na čas po právoplatnosti rozsudku o rozvedení manželstva svojich rodičov zverení do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého Kristiána výživným vo výške 90 Eur mesačne a na výživu toho času maloletej Andrey výživným vo výške 110 Eur mesačne; rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.12.2011.

Matka bola v tom čase zamestnaná v H. O. v V. aj v O. a.s. ako zdravotná sestra s priemerným mesačným príjmom vo výške 950 Eur netto spolu. Spoločne s jej dvomi maloletými deťmi a s otcom maloletých detí žili v rodinnom dome, ktorého vlastníckmi boli rodičia maloletých detí.

Otec bol živnostníkom od apríla 2011. Pracoval vo Viedni ako zamestnanec, ale aj ako živnostník, uviedol, že si prácou v zahraničí dokázal zarobiť cca. 1000 Eur mesačne.

V tom čase maloletá R. navštevovala II. ročník F. v V., maloletý M. navštevoval 7. ročník Základnej školy v M.. Obe deti boli zdravé.

V súčasnosti plnoletá R. (plnoletosť dosiahla dňa 03.07.2013) bola následne rozsudkom Okresného súdu Senica č. 9P/173/2012-31 zo dňa 11.02.2013 na základe dohody rodičov zverená do starostlivosti otca, matka sa zaviazala prispievať na výživu R. výživným vo výške 110 Eur mesačne; rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 08.03.2013.

V súčasnosti je maloletý M.tudentom I. ročníka F. v IX.. V súvislosti s nástupom na strednú školu vznikli matke zvýšené výdavky spojené s bývaním maloletého M. na internáte (17 Eur mesačne), s týždenným cestovaním do školy (3,62 Eur týždenne) a so stravovaním sa maloletého M. v školskej jedálni (2,82 Eur denne). Maloletý M. nenavštevuje platené záujmové krúžky. Zdravotný stav maloletého je dobrý. Maloletý M. sa s otcom navštevuje podľa vlastného uváženia. Otec neplatil výživné na maloletého M. za mesiace apríl - september 2015.

Matka žije v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorý je rozvedený a nemá v súčasnosti žiadne vyživovacie povinnosti (deti partnera matky sú plnoleté). Obaja sa rovnakou mierou podieľajú na hradení výdavkov a poplatkov v domácnosti - matka prevádza sumu 350 Eur mesačne na účet priateľa, z ktorého účtu sú poplatky hradené. Z tohto účtu potom aj nakupujú všetky ostatné veci do domácnosti. Matka spolu s priateľom a maloletým Kristiánom bývajú v 3 - izbovom byte priateľa, ktorý naň spláca hypotéku. Matka je zamestnaná v 2 pracovných pomeroch - v H. O. v V. s priemerným mesačným príjmom za rok 2014 vo výške 973,41 Eur netto, v roku 2015 vo výške 960,89 Eur mesačne netto a na skrátenej úväzok v O. a.s., kde dosiahla čistý mesačný príjem v roku 2014 vo výške 310,50 Eur , v roku 2015 vo výške 354,50 Eur, cca. vo výške 350 Eur.

Priateľ matky je zamestnaný na U., pričom v roku 2014 dosiahol čistý mesačný príjem vo výške 930,88Eur, v roku 2015 vo výške 1.027Eur a v roku 2016 vo výške 1079 Eur.

Matke trvá vyživovacia povinnosť k voči tomu času plnoletej R. - na tunajšom súde sa vedie konanie pod č. 4C/56/2015 o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa na základe návrhu plnoletej R., toto nie je doposiaľ právoplatne skončené, pričom však matka podľa zatiaľ súdom neschváleného zmierného sa zaviazal platiť výživné pre plnoletú R. vo výške 150 Eur mesačne. Plnoletá R. ku dňu 01.03.2016 ukončila štúdium na vysokej škole v K., v súčasnosti je nezamestnaná, pracuje brigádne (podľa vyjadrenia otca).

Otec je v súčasnosti nezamestnaný, je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie (od 01.02.2015), bez nároku na podporu v nezamestnanosti resp. bez výplaty sociálnych dávok, poberá prídavky na plnoletú Andreu. Od 01.03.2011 do 15.08.2013, od 19.02.2014 do 07.08.2014 a od 13.10.2015 do 01.12.2015 bol otec evidovaný ako živnostník, pričom naposledy bol oprávnený vykonávať živnosť v rozsahu : nestranná kontrola, mechanické triedenie a jednoduché mechanické úpravy častí hotových výrobkov, strojov, automobilových dielov a zariadení. V mesiacoch október a november 2015 vykonával činnosť ako kontrolór pre spoločnosť E. F., s.r.o., ktorá dodávala komponenty pre C., a.s., G., činnosť ukončil z dôvodu ukončenia spolupráce medzi oboma vyššie uvedenými podnikateľskými subjektmi. V tomto období boli otcovi uhradené faktúry vo výške 666,25 Eur a 939,25 Eur za rok 2015 otec podával daňové priznanie, kde uviedol príjem zo živnosti vo výške 2285,50 Eur, výdavky vo výške 1227,49 Eur (z toho poistné 313,29 Eur), daň neplatil (otec si uplatnil odpočet z dôvodu straty za minulé obdobia vo výške 1058,01 Eur), uplatnil si nárok na daňový bonus vo výške 85,64 Eur. V roku 2014 vykázal v daňovom priznaní príjem zo živnosti vo výške 7335,38 Eur, výdavky vo výške 3927,80 (z toho zaplatené poistné vo výške 993,65 Eur), uplatnil si nárok na daňový bonus vo výške 171,28 Eur, daň neplatil. Za rok 2013 vykázal súhrnný príjem 7900,39 Eur, výdavky vo výške 4033,66 Eur, z toho poistné vo výške 991,90 Eur. Zaplatil daň vo výške 17,31 Eur, uplatnil si daňový bonus vo výške 254,64 Eur . Otec má základné vzdelanie.

Otec žije v 3 - izbovom rodinnom dome v obci Kúty spolu so svojou plnoletou dcérou R.. Rodinný dom je zatiaľ v spoločnom vlastníctve otca a matky maloletého dieťaťa - je predmetom konania o vysporiadanie BSM medzi rodičmi spolu s vnútorným vybavením nehnuteľnosti, konanie sa vedie na Okresnom súde Senica, nie je doposiaľ právoplatne skončené.

Otec neplatil výživné na maloletého Kristiána za mesiace apríl - september 2015, ako dôvod skutočnosť, že bol nezamestnaný a nepoberal žiadne dávky. Uviedol, že pokiaľ nebol evidovaný ako živnostník, nikde a nikdy riadne nepracoval, bol vždy evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, pomáhali mu jeho rodičia resp. v súčasnosti už len matka - starobní dôchodcovia.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 veta prvá, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Vzhľadom k vykonanému dokazovaniu súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného pre maloletého Kristiána je dôvodný - od poslednej úpravy výživného pre maloletého M. uplynula doba viac ako 4 roky, za toto obdobie maloletý nastúpil na strednú školu -v čase predchádzajúceho určenia výživného navštevoval 7. ročník Základnej školy v M., v súčasnosti je študentom F. v C. (opakovol ročník). Jeho potreby vzhľadom na plynutie doby primerane vzrástli - jednak úmerne k jeho veku, záujmom jednak úmerne školským potrebám a výdavkom.

Čo sa týka počiatku zvýšenia výživného, súd vychádzal zo zmeny pomerov u maloletého M. a z návrhu matky - i keď je možné výživné pre maloleté dieťa zmeniť i spätne, najviac však na dobu 3 rokov od podania návrhu (§ 77 ods. 1 ZR), matka žiadala zvýšiť výživné od 01.09.2014, preto sa súd spätným výživným nezaoberal a výživné zvýšil od doby, ktorú navrhla matka (návrh podala dňa 22.08.2014, maloletý nastúpil na strednú školu dňa 01.09.2014). Túto dobu súd aj vyhodnotil ako podstatnú pri zmene pomerov dieťaťa - nástup dieťaťa na strednú školu je výraznou zmenou oproti základnej škole, u maloletého Kristiána zvýraznenou ešte bývaním na internáte, kedy maloletý Kristián si musí počas týždňa zabezpečovať svoje potreby v plnej miere z vreckového (aj keď má stravu zabezpečenú, jedná sa iba o základ :raňajky, obed, večera), čo kladie zvýšené nároky na matku, keďže z doposiaľ otcom plateného výživného v podstate uhradí iba poplatky za školu, internát a stravu a cestovné. Súd nemôže zobrať do úvahy argument otca, že cestovné je bezplatné, pretože bezplatné cestovanie poskytuje študentom iba štátny železničný prepravca, ostatné spoločnosti - vrátane autobusovej dopravy resp. dopravy v rámci Bratislavy, si študenti takisto musia hradiť

Čo sa týka výšky výživného, pri jej ustálení súd vychádzal zo zistených majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, zohľadnil dlhodobú osobnú starostlivosť matky o dieťa, záujmové aktivity maloletého, zohľadnil vek dieťaťa, skutočnosť, že maloletý študuje na strednej škole, jeho zdravotný stav, brigádnickú činnosť maloletého.

Súd súbežne skúmal pomery oboch rodičov, ich súčasných rodín (partnerov), ich majetkové a zárobkové pomery, ako aj schopnosti a možnosti dosahovať príjem.

U matky konštatuje, že táto pracuje v rámci dvoch pracovných pomerov, v podstate zabezpečuje kompletnú starostlivosť o maloletého, má partnera, s ktorým sa spoločne podieľajú na výdavkoch na domácnosť. Otec naproti tomu pracuje vždy iba krátkodobo, vždy iba na základe krátkodobej živnosti, v medziobdobiach je vždy nezamestnaný, evidovaný, podľa vlastného vyjadrenia mu prostriedky na obživu poskytujú jeho rodičia, počas takého posledného obdobia ani neplatil výživné pre maloletého - takto je správanie sa otca a jeho zodpovednosť voči ním vyživovaným osobám (najmä Kristiánovi) krajne nezodpovedné a zároveň sa javí ako účelové (som nezamestnaný = neplatiť výživné). Otec nepreukázal žiadnu závažnú skutočnosť, ktorá by mu bránila sa zamestnať, je v produktívnom veku, nemá žiadne zdravotné obmedzenia. otec žije v oblasti s najmenšou nezamestnanosťou, svoj štýl života prezentoval súdu ako dlhodobý, pričom však na druhej strane uviedol, že pokiaľ bol zamestnaný (a to aj v zahraničí), dokázal si zarobiť mesačne do 1000 Eur.

Pokiaľ otec uvádzal, že maloletý Kristián si dostatočne zarobil u neho na brigáde počas prázdnin (na oblečenie) súd poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ si dokáže nájsť brigádu maloletý M., mal by si ju vedieť nájsť aj dospelý muž - je neetické svoju povinnosť prispievať riadne na výživu maloletého dieťaťa prenášať na toto dieťa s tým, že toto je schopné si počas brigády na seba zarobiť.

Na základe takto vykonaného dokazovania a zhodnotenia vykonaného dokazovania súd návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovel a výživné zvýšil na sumu 150 Eur mesačne. I keď matka žiadala výživné vo výške 200 Eur mesačne, súd poukazuje na skutočnosť, že otec z poslednej riadnej pracovnej činnosti dosiahol brutto príjem cca. 1600 Eur, má však vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére R., ktorá s ním žije v jednej domácnosti, bola študentkou vysokej školy, podľa otca od septembra 2016 bude aj v štúdiu pokračovať, preto vo zvyšku návrh matky zamietol.

Je toho názoru, že výživné 150 Eur zo strany otca, pri započítaní daňového bonusu a prídavkov na dieťa ako dávkach štátu a vzhľadom na skutočnosť, že už aj matka musí maloletému poskytnúť výživné minimálne vo výške 80 Eur (po započítaní osobnej starostlivosti matky, nákladov na bývanie a ostatné všeobecné výdavky maloletého), je dostatočnou sumou na pokrytie potrieb maloletého M..

Pri takto určenom výživnom vzniklo otcovi za obdobie od 01.09.2014 do 29.02.2016 zročné (zmeškané) výživné vo výške 1.080 Eur (rozdiel medzi doposiaľ určeným výživným a novozvýšeným výživným krát počet mesiacov od zvýšenia výživného do dňa rozhodnutia), ktoré otcovi uložil povinnosť zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 160 ods. O.s.p.).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. I , písm. a) O. s .p., nakoľko sa konanie mohlo začať i bez návrhu, keďže sa jedná o vec starostlivosti o maloleté deti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Malacky na Krajský súd v Bratislave, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie proti rozsudku musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, podpísané datované, v dostatočnom počte rovnopisov a s prílohami, v opačnom prípade bude rovnopis s prílohami vyhotovený na trovy účastníka), a náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O.s.p.):

- a. v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c. súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d. súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e. doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f. rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona /Zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení/.